

Chúng Sanh và Vũ trụ - 6 căn

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[02/04/2026 - 04:10 - anhlibrary]

Cái giáo sư R Davis là một trong những nhà học giả hàng đầu của Tây Phương cũng là học giả mà cũng là dịch giả, thì ông có nói là Phật giáo dạy cho người ta cái gì trong và ngoài và chung quanh chúng ta. Cái câu đó đối với nhiều người là đủ rồi. Nhưng mà trong bài nói chuyện sáng nay đó là tôi muốn gửi các vị một cái nội dung mà tôi cho là rất là cần, để chúng ta cùng cất chòi đó là... nghe cho kỹ nè.

Bất cứ ai trước mặt chúng tôi, bất cứ ai trước mặt chúng tôi và những người sẽ nghe lại cái bài giảng sáng nay tại Nguyên Không thì đều có vấn đề trong đời sống hết. Đều có vấn đề hết, đều có vấn đề. Đều có vấn đề hết, rồi các vị hỏi tôi vấn đề đó là gì? thì tôi xin nói rõ, tùy người mà vấn đề đó là gì? Nghe cho kỹ nè. Tôi nói chậm để cho bà con viết.

Tất cả chúng ta những người đang nghe và đang nhìn thấy chúng tôi và những người chỉ nghe lại sau này thì đều là có vấn đề. Mà vấn đề đó là gì thì tùy thuộc vào cái căn cơ, cái trình độ của mỗi người trước mặt chúng tôi và sau này những người nghe lại, vấn đề... có nhiều người vấn đề của họ chỉ đơn giản là vấn đề nhan sắc thôi, họ có thể quên sạch vũ trụ và chúng sinh, 8 tỷ người trên hành tinh đối với họ nhan sắc là quan trọng, xong chưa? rồi có người cái vấn đề của họ là vấn đề tài chính, có người vấn đề của họ là sức khỏe, có người vấn đề của họ là mặt mũi, sĩ diện hoặc là chức vụ quyền lực. Và sau cùng có những người cái vấn đề của họ là vấn đề tâm linh, làm sao mà có một đời sống an lạc và có một sự yên tâm khi nghĩ về đời sau kiếp khác, đó là cái hạng sau cùng. Còn mấy cái hạng đầu đó thì mỗi người có một cách vấn đề.

- Rồi, vậy cái gạch đầu dòng đầu tiên là mỗi người có một số vấn đề riêng và tùy thuộc vào cái tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý mà mỗi người có vấn đề như thế nào, vấn đề gì? sâu nặng ra sao.

- Rồi, cái câu thứ hai nè, tùy thuộc vào việc ta thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề, tùy thuộc vào việc ta thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì ta mới có giải pháp tương ứng với phần trăm đó. Thí dụ như mình chỉ thấy được có 30% vấn đề thì cái giải pháp của mình tối đa nó cũng chỉ là giải pháp cho đúng 30% vấn đề đó thôi.

- Cho nên gạch đầu dòng thứ nhất không thấy rõ vấn đề của mình thì đừng hồng mà giải quyết được nó. Anh thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì anh sẽ có giải pháp tương ứng cho bấy nhiêu phần trăm vấn đề.

- Và cái câu thứ ba đặc biệt phải ghi, phải ghi. Ta không thể nào giải quyết vấn đề bằng cái thứ tâm thức đã tạo ra vấn đề, chuyện đó không có, ta không thể nào giải quyết vấn đề bằng cái thứ tâm thức mình đã tạo ra vấn đề.

Rồi, tôi chốt lại, hỏi nãy những cái hạng mà tôi vừa nói đấy, mỗi người có những cái vấn đề khác nhau mà riêng cái hạng sau cùng là thấy tinh thần mình có vấn đề. Tại sao mà mình phải liên tục âu lo sầu muộn không an lạc, âu lo về cái quãng đường sắp tới ở đời sau kiếp khác, nếu còn có tái sinh, nếu còn có tái sinh thì đời sau kiếp khác sẽ như thế nào? Nếu quả thật có cái gọi là Phật đạo, Phật quả thì mình đã đi được bao xa trên cái lộ trình hướng đến cái Phật đạo, Phật quả đó. Đấy, thì nếu mà đó là cái vấn đề để mà chúng ta gọi là nặng lòng ưu tư, thì chúng ta học Phật pháp là để chúng ta xác định được cái vấn đề của mình nó nằm ở đâu? Vấn đề nằm ở đâu, mà tại sao bây giờ mình vẫn chưa được yên tâm để mà đi thẳng về phía trước mà mình vẫn cứ lẩn tránh, vẫn cứ lẩn tránh, vẫn cứ là bị dẫn xé, bị ray rức là bởi vì sao? là bởi vì chúng ta không có được một cái nền tảng, tôi gọi là nền tảng gì ta? nền tảng nhận thức, nền tảng hành trì, không có nền tảng nhận thức thì lấy cái gì mà nó kiến tạo, chế tác nên cái gọi là nhận thức hành trì. Tôi nói không biết là bao nhiêu lần, mình muốn nấu một cái nồi canh rau, rau đay thì chuyện đầu tiên mình phải biết rau đay nó ra làm sao? mình mới nấu được. Và cái liều lượng ít nhiều, cái tỷ lệ vàng là rau bao nhiêu và nước bao nhiêu. Rồi những cái thứ gia vị mà nêm nếm ở trong đó, có xì đường hay không? Đường gì? Có xì muối hay không? bao nhiêu? và đường muối được để vào ở trong cái tô canh đay đó, vô cái nồi canh rau đay đó là lúc nào? lúc nào? chẳng hạn như mình nấu ăn mình biết có những thứ phải bỏ vô sớm cho nó mềm mà có những thứ mình bỏ vô sớm nó bị rục, nó bị nát, nó bị rửa ra. Đấy, chỉ riêng cái chuyện

nấu ăn thôi nó cũng đòi hỏi mình một cái kiến thức nền thì ở đây cũng vậy, thì Đạo Phật có đòi hỏi chúng ta phải có hai cái lộ trình, đó là lộ trình nhận thức và lộ trình hành trì.

- Lộ trình nhận thức là pháp học.

- Lộ trình hành trì tức là pháp hành ấy.

Hồi này giờ tôi đánh một cái vòng mênh mênh, bây giờ tôi mới chột lại. Nếu như chúng ta thờ Phật trên đầu với một cái lý tưởng là tìm hiểu bản thân mình là gì? vũ trụ là gì? để tìm ra một cái lối thoát không có muốn tiếp tục có mặt trong cái hình hài của quá nhiều vấn đề này, thì lúc đó đương nhiên chúng ta phải học kỹ về mình.

Mình là cái gì ta? mình thì gồm có hai phần. Tôi cố tránh không có xài từ Phật học. Cố tránh không xài từ Phật học. Mỗi người chúng ta nói riêng, thiên hạ chung quanh nói chung và cả vũ trụ nó chỉ gồm có hai phần thôi. Đó là phần hồn và xác hay là Tâm và Vật. Dân gian gọi là hồn và xác. Còn mình triết học thì gọi là Tâm và Vật. Tức là Tâm lý, Vật lý. Mỗi cá nhân mình và bao nhiêu thiên hạ và vũ trụ gồm có nhật nguyệt, tinh tú, tất cả chỉ hai thứ thành tố để làm nên, chế tác nên nó thôi nha, nhớ nha, thành tố chỉ có là Tâm và Vật thôi. Rồi cái gì nữa? Nguồn gốc về bản chất thì chúng sinh và vũ trụ chỉ có Tâm và Vật.

Còn nguồn gốc của nó là gì? Nguồn gốc của nó chính là Tâm và Vật quá khứ làm nền tảng cho Tâm và Vật hiện tại. Mà Tâm và Vật quá khứ là cái gì ta? Đó chính là cái Tâm ở đây chính là vô minh.

1/ Do không hiểu mọi hiện hữu là khổ. Xong chưa? không hiểu mọi thứ là khổ. Đó là bất tri hay là vô minh trong Khổ Đế.

2/ Thứ hai là không có hiểu rằng thích cái gì cũng là thích trong khổ và đau khổ. Đó là vô minh trong Tập Đế.

3/ Cái thứ ba là không hiểu được rằng muốn hết khổ thì đừng có thích trong khổ nữa. Thì cái không biết này chính là vô minh trong Diệt Đế.

4/ Và không hề biết rằng mình sống đúng với ba cái nhận thức đó chính là con đường Diệt Khổ. Thì đây là gọi là vô minh trong Đạo Đế.

Đấy, vì chính vì vô minh trong Tứ Đế không hiểu mọi hiện hữu là khổ. Đắng ngọt, chua cay, ngọt bùi đều là khổ, không hiểu. Cho nên, trên cái đồng khổ đó, đồng khổ tức là Khổ Uẩn, trên cái đồng khổ đó, chúng ta mới có cái phân biệt thích ghét, đẹp xấu. Mà tại sao có phân biệt khác nhau? Là bởi vì từ vô lượng kiếp mình đã có vô số tiền nghiệp và khuynh hướng tâm lý trong mỗi kiếp sống, nó có khác khác hết. Nó bổ sung và chỉnh sửa. Cho nên qua một cái quá trình luân hồi là quá lâu đời, sữa mẹ mình bú nhiều như nước biển, máu và lệ đổ ra nhiều như nước biển, nó lâu lắm. Cho nên tự nó hình thành nên cái gọi là cái nhân cách của mình. Nhân cách và cái bản tính của mình là mình thích cái này, mình ghét cái kia. Đây và vì vậy nếu mà mình hiện tại mình mang thân người thì mình sẽ có những cái thích và ghét khác nhau.

Người Châu Phi, Á, Âu, Phi, Mỹ, Úc khác nhau. Mà ngay trong cái đám Việt Nam, nếu mà mình xét về giới tính, nữ nó thích khác nam. Mà khi cái thích nó khác thì cái ghét nó cũng khác. Mà ngay trên mảnh đất chữ S này đó, nữ khác nam là đúng rồi, nhưng mà cái địa phương nữa, vùng sâu vùng xa, biên giới biển đảo nó thích, nó ghét không giống người ở phố, phố nhỏ khác người phố lớn, phố lớn mà đũa giàu nó khác đũa nghèo, đấy, khổ vậy đó. Chính vì có những cái do vô minh nó mới có thích ghét mà do cái tiền nghiệp và khuynh hướng tâm lý nó khiến cho cái thích ghét nó không có giống nhau, đấy. Cho nên từ cái chỗ này nè, cái quan niệm về hạnh phúc không giống nhau. Mặc dù định nghĩa thì giống.

Định nghĩa hạnh phúc là gì? Hạnh phúc chính là có được cái mình thích và đau khổ là chịu đựng cái mình ghét. Đó là định nghĩa tổng quát. Nhưng mà về chi tiết thì cái mà tôi thích thì người kia họ ghét. Mà cái người kia ghét lại là cái tôi thích. Cho nên định nghĩa thì hạnh phúc và đau khổ giống nhau. Nhưng mà trong thực tế, cái hạnh phúc của người này không giống hạnh phúc của người kia. Và do vô minh trong Tứ Đế cho nên chúng ta mới ngay trên cái đồng khổ đó, ngay trên cái đồng khổ đó, chúng ta xác định và phân biệt cái này mình thích, cái này mình ghét, cái này làm cho mình vui, cái này làm cho mình khổ. Đấy.

Và chính vì có phân biệt như vậy cho nên chúng ta mới đi cái bước tiếp theo là cái gì? Trốn khổ tìm vui. Đúng ra nguyên cái đồng rác hết là nó yên quá rồi. Nhưng mà không, trên đồng rác đó mình

xác định cái này cần chạy trốn, cái này cần theo đuổi. Và vì để chạy trốn cái gì đó và theo đuổi cái gì đó chúng ta mới tạo ra các nghiệp thiện ác.

Rồi từ đó có tâm đầu thai. Rồi từ cái chỗ có tâm đầu thai chúng ta đi về các cảnh giới có đủ hay không có đủ 6 căn. Mà đầu đủ hay không đủ miễn là có 6 căn hoặc một phần trong 6 căn thì chúng ta lập tức bám chặt và dính mắc những gì mà mình đón nhận được. Tức là có bao nhiêu căn thì dính mắc bấy nhiêu trần. Từ cái chỗ dính mắc trần cảnh ấy chúng ta lại tiếp tục quay lại. Tiếp tục quay lại cái chuyện dính mắc ngay trong những cái trần cảnh mà mình thấy, nghe, ngửi, nếm đụng. Mà dính mắc có hai cách.

- Dính mắc bằng cách là ghét.

- Và dính mắc bằng cách mình thích.

Rồi thì do có 6... do phiền não đời trước cho nên bây giờ mới có 6 căn trần. Nhưng mà vấn đề nó như thế này. Anh thích cái gì, anh ghét cái gì nó mới có một nửa đoạn đường thôi. Cái đó gọi là tiền nghiệp. Nhưng mà nó còn kèm theo đó cái gì? Khuynh hướng tâm lý. Đây, cái này mới mệt nè. Cho nên bà con viết giùm tôi cái công thức này.

Do vô minh trong Tứ Đế cho nên chẻ cái khổ ra thành hai thứ, thích và ghét để theo đuổi cái này và trốn chạy cái kia. Mặc dù nguyên một khối nó đều là khổ hết. Đó là chuyện thứ nhất.

Chuyện thứ hai, do có phân biệt cho nên mới có trốn chạy và theo đuổi. Rồi cái gì nữa? Do cái trốn chạy và theo đuổi mình mới có một trong hai cách để trốn chạy và theo đuổi.

- Một là hành thiện, làm lành.

- Hai nữa là làm ác, tạo tội.

Rồi từ cái chỗ đó, mình mới có cái...hả có nghiệp thiện, nghiệp ác là nó tạo ra hai thứ quả đó là quả tái sinh và quả bình sinh.

1/ Quả tái sinh đó là tâm đầu thai.

2/ Còn cái quả bình sinh là những gì mà chúng ta thường thức hay chịu đựng sau khi đầu thai của mỗi kiếp sống.

Nếu mà người nào mà nghe chúng tôi nói tự viết lại, hiểu logic thì tự nhiên viết lại rất dễ, rất dễ. Và tôi cũng thiết tha mong là ở đây cả hơn 100 người ở đây, bà con cho tôi xin 4 người. Tại sao 4? Là bởi vì sức người có hạn, thay thế nhau mà làm. Hai người kêu là tốc ký hoặc là dùng cái app để mà biến cái voice, cái tiếng nói chúng ta thành chữ, 2 người.

Cái chuyện thứ hai, đó là càng nhiều càng tốt. Ở đây có thể có vị nào tạm thời làm giáo thọ cho chúng tôi trong thời gian lớp học ở đây không? Giáo thọ có nghĩa là tự tin mình nắm bài cứng, rồi sau đó kèm cho những bà con học chậm được không? Ở đây có ai dám giơ tay không? một rừng người mà không ai dám giơ tay có nghĩa là không tin là mình sẽ hiểu được bài. Mà nếu bà con không tin hiểu được bài thì tôi cũng không tin là tôi có thể giảng được bài. Và hai đứa không tin nhau thì cưới nhau làm cái gì? Tức là đúc kết mỗi bài giảng của tôi, các vị giảng lại, các vị giảng lại y chang như cái tôi nói mà làm chậm lại, đúng ra tôi nhờ Ngài Hạnh Tuệ, nhưng mà Ngài là bậc tôn quý mà bắt Ngài làm cái chuyện của cư sĩ thì nó không có nên, chứ đúng ra ngài là người làm việc đó tốt nhất, bởi vì ngài cũng là nhất đại tông sư, ngài đi dạy chỗ khác mà bây giờ Ngài tới Ngài dự ở đây mà bắt Ngài đi làm chuyện đó thì...các vị nghe tôi nói không? ở đây có... lớp nào của tôi, tôi hỏi cũng có mấy mạng giơ tay hết, còn cái này..hay là cái bàn tay có vấn đề, có cần tôi đi xuống tôi cầm tôi dơ lên giùm không? Bây giờ nghe nè, nghe cho kỹ bài học sáng nay rất là quan trọng, ai ngồi ở đây cũng có vấn đề mà anh muốn giải quyết vấn đề thì anh thấy vấn đề của mình nó nằm ở đâu? và mình thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì mình mới giải quyết được bấy nhiêu phần trăm đó thôi chứ không có hơn là chuyện thứ nhất.

Chuyện thứ hai, ta không thể nào giải quyết vấn đề bằng cái tâm thức mà nó tạo ra vấn đề. Thí dụ như mình khổ là do phạm tâm phiền não. Bây giờ mình thoát khổ thì mình cũng phải giải thoát bằng Thánh trí chứ không thể nào mà mình mê ăn, mê ngủ mà bây giờ mình giải thoát bằng chính cái tâm mê ăn, mê ngủ đó thì không có được.

Mình không thể nào giải quyết vấn đề bằng chính cái tâm thức mà nó tạo ra vấn đề. Không, này giờ tôi nói đó, này giờ người nào mà khéo ghi note thì quá là tuyệt vời.

[con xin phép con ghi lên trên bảng, quá tuyệt vời. Trời ơi hay quá Sư, bà con cho một tràng pháo tay, hay quá luôn, đó, thay vì làm giáo thọ, ta leo lên ta làm luôn, làm luôn, Sư để cái đài Sư xuống. Rồi Sư viết bằng cái chi? rồi Sư phải chắc ăn là Sư có đồ bồi. Vậy rồi Sư ghi lại giùm].

- Cái bài học sáng nay là tự thấy vấn đề của mình nằm ở đâu?

- Rồi tiếp theo thầy được bao nhiêu thì giải quyết bấy nhiêu.

- Câu thứ ba là không thể giải quyết vấn đề bằng cái tâm thức đã tạo ra vấn đề, rồi tôi mới nói sơ về giáo Lý Duyên Khởi.

Đây, chính vì vô minh cho nên chúng ta không có biết rằng tám thân này, căn nhà mình ở, chiếc xe mình đi và cả cái hành tinh này nó là một cái đồng rác. Và chính vì mình không biết nó là cái đồng rác cho nên mình mới phân loại cái này mình thích nè, cái này mình ghét. Mình theo đuổi cái thích và trốn chạy cái ghét. Mà trốn chạy và theo đuổi bằng cách nào? Có hai nhóm.

1/ Nhóm một làm toàn là chuyện tâm bậy không: lật lọng lươn lẹo.

2/ Còn bên kia là thành thật, thiệt thà.

Mà thành thật, thiệt thà thì nó thường thua thiệt mà lợc lừa, lươn lẹo lại lên lương, nó khổ vậy, cho nên mình toàn là thấy gọi là cái lợi ích trước mắt mà mình quên cái chuyện về lâu dài nha.

Thì sáng nay tôi muốn nói cái gì? Đó là vấn đề của mỗi người nó nằm ở hai phía, đó là trong và ngoài ta. Và ở đây ai có học về kinh tế, có học về chính trị thì dễ nghe hơn. Đó là thế giới này nó có hai góc nhìn. Thế giới này từ cái cục máy chực ký này nè. Rồi nguyên một cái đồng thít trước mặt tôi nè. Và 8 tỷ cái con người ở ngoài kia, ngoài kia nó là ngoài lớp học, rồi nguyên cái hành tinh này, rồi cộng với nhật nguyệt, tinh tú tất cả nó chỉ là gọi chung là vũ trụ nha. Vũ trụ và chúng sinh. Thì vũ trụ và chúng sinh nó có hai góc nhìn.

- Góc nhìn một là nhìn từ bản thể.

- Và góc nhìn hai là góc nhìn hiện tượng.

Góc nhìn bản thể là nhìn vào cái bản chất rốt ráo của thân tâm chúng sinh và vũ trụ được gọi là cái nhìn từ bản thể. Ở trong đó chỉ có đất, nước, lửa, gió, trong đó chỉ có tâm thiện, tâm ác thôi chứ không có gì hết. Đất, nước, lửa, gió và tâm thiện, tâm ác hết.

Nhưng mà cái nhìn hiện tượng thì vô số cái để mình nói. Cái nhìn hiện tượng là cái vô ngoài đây.

Vô ngoài đây, thì nó có nam nữ, đực cái, trổng mái, đẹp xấu, trên dưới, cao thấp, trong ngoài, dài ngắn, trắng đen. Nó có mặt trăng, mặt trời, đại dương, kinh rạch, sông ngòi, rừng sâu, biển cả, sa mạc, núi cao, gia cầm, gia súc, chim muông, thú vật trong rừng và thú được nuôi ở nhà, ở trại xong chưa? Rồi nó có phố xá, nhà cửa, áo quần, đồng hồ, dây nịch, mắt kính, bóp đầm, phấn son tùm lum hết, đấy. Nói thế giới mà nhìn từ cái hiện tượng nó nhiều như vậy đó. Nó nhiều như vậy đó.

Trong khi cái thế giới nhìn từ cái góc độ bản thể nó chỉ có nhiều?

- Về Tâm thì nó có Tâm thiện, Tâm ác thôi.

- Còn nói về vật thì nó chỉ có gọi là đất, nước, lửa, gió thôi.

Nó gọn biết bao nhiêu mà tại sao Thánh hiền họ an lạc ta? Tại sao? Là bởi vì họ không có thấy cái gì mà... họ không có quan tâm, chứ nói đúng hơn là họ không có quan tâm cái gì mà nó thuộc về thế giới hiện tượng. Kẹt lắm thì mới để ý một tí. Chỉ mở miệng khi không thể im lặng. Chỉ đi khi thật sự cần thiết, chỉ nằm khi thật sự cần thiết, chỉ gặp gỡ ai đó khi thật sự cần thiết, chỉ tìm đến một cái nơi nào đó khi thật sự cần thiết. Còn khi nó không thật sự cần thiết thì Thánh nhân lựa cái chỗ nào đó ngồi hoặc nằm đó rồi hít thở theo dõi nó. Theo dõi Thân, Thọ, Tâm, Pháp, cả vũ trụ này đối với vị đó chỉ có Tâm và Vật thôi. Từ một cái nhìn bản thể đó, các Ngài an lạc ngay trước mắt, mà an lạc nó có hai nguồn.

- An lạc là do mình có cái gì đó.

- Và do không có cái gì đó.

Hồi chưa biết đạo thì đối với mình cái an lạc, cái hạnh phúc nó chỉ có đến từ cái nguồn CÓ thôi.

Nhưng mà biết đạo rồi mình biết thêm cái nguồn KHÔNG nữa. Không có ganh đua, không ham thích, không tị hiềm, không đấu tranh, không giành giật, không có lòng tích lũy, không có lòng hưởng thụ thì tự nhiên nó nhẹ. Đây, nó nhẹ. Bà con nào mà khiêng vác, nặng vai, nặng tay thì hiểu chúng tôi nói cái gì. Có nhiều lúc căn phòng trống nó cho chúng ta một cảm giác mà một căn phòng đầy nó không có cho được.

Và cái cảm giác ly dị nó sướng hơn cái đám cưới triệu lần mà chỉ có cái tên nào ly dị nó mới biết. Đấy, bởi người ta giàu đôi bạn, sang đôi vợ, mà thiếu nợ đôi số phone là chỗ đó, mình phải liên tục, mình phải liên tục thay đổi chứ còn mà ở yên chỗ sống không nổi cuộc đời này, đấy, tôi giảng thỉnh thoảng tôi có tí hài để bản thân tôi không có buồn ngủ và cũng giúp cho bà con sáng con mắt ra, chứ còn cái này là ngủ cho chết, mấy cái đề tài này nghe nó mệt lắm. Rồi, như vậy thì thế giới này có hai góc nhìn, góc nhìn bản thể và góc nhìn hiện tượng. Cái góc nhìn bản thể không biết mình có đặc cái gì không chưa biết. Nhưng mà khi anh tập chú vào cái bản thể đó, anh nhẹ cái đầu lắm. Vì sao? Vì bản thể nó đơn giản lắm.

- Con người chỉ có Tâm thiện, Tâm xấu thôi.
- Người thì chỉ có đáng thương và dễ thương thôi.
- Còn về vật thì chỉ có đất, nước, lửa, gió thôi. Đấy, nghe nó nhẹ lắm.

Còn cái thứ mà phân biệt rồi đánh giá, rồi nhận xét, rồi có các cái thang giá trị nó mệt lắm nha. Rồi khoan còn nữa, thế giới có hai góc nhìn đó là bản thể và hiện tượng. Còn nói về quy mô, thế giới gồm.

- Có vi mô.
- Và vĩ mô.

Góc nhìn này có hai góc là góc bản thể và góc hiện tượng, còn cái quy mô thì nó gồm có... quy mô tức là kích thước nó gồm cả hai, tức là vĩ mô và vi mô.

Vĩ mô có nghĩa là mọi thứ được làm lớn lên, nhìn ở một cái chiều kích rộng rãi, thoải mái có trong, có ngoài có vỏ, có ruột thì gọi là thế giới nhìn qua cái kích thước gọi là vĩ mô.

Còn vi mô là gì? là thế giới được nhìn từ những cái khía cạnh rất ráo không thể chẻ nhỏ nữa thì gọi là vi mô, đấy, nhớ vậy. Thì thế giới vi mô là cái gì? chính là mỗi cá thể chúng sinh, mỗi cá thể chúng sinh, mỗi cá thể thực vật, khoáng vật đấy, nó gọi là vi mô. Chúng sinh là nếu mà xét trên mặt vi mô là cái gì ta?

- Chỉ đơn giản là Tâm thì gồm có Tâm thiện, Tâm ác.
- Còn vật chỉ đất, nước, lửa, gió đó gọi là Vi mô.

Còn vũ trụ này cũng vậy. Bao nhiêu tỷ người cũng chỉ là Tâm và Vật. Đó gọi là thế giới vi mô. Hiểu được cái vi mô thì anh mới hiểu được cái vĩ mô.

Vĩ mô là cái gì? Bây giờ nghe cho kỹ nè. Tôi thì tôi có 54 kg thôi, nhưng... hoặc nói quý vị cho nó dễ chứ không bị ném đá nữa. Trong khi đó mình gắn liền vào trong đó nào là thân phận, nào là quan hệ xã hội, rồi là những thứ mà mình sở hữu, đã sở hữu, đang sở hữu và sẽ sở hữu. Những gì mà thiên hạ nhìn về mình bla bla bla bao nhiêu thứ.

Rồi còn nói về thế giới, thế giới vĩ mô nó nhìn nó mệt lắm. Thế giới này trước mắt mình thấy có Nam bán cầu và Bắc bán cầu rồi có năm châu: Á, Âu, Phi, Mỹ, Úc rồi Châu Phi nó gồm bao nhiêu quốc gia, rồi châu Á bao nhiêu quốc gia, rồi khoan, còn nữa. Trái đất này nó chỉ là một trong 9 cái hành tinh của Thái dương hệ của mình và mỗi một vũ trụ như vậy nó gồm có một cái thái dương hệ. Trong đó có một mặt trăng, một mặt trời.

- 1000 cái Thái dương hệ như vậy nó là một Tiểu Thiên thế giới.
- 1000 cái Tiểu Thiên thế giới nó là một cái Trung Thiên thế giới.
- Mà 1000 cái Trung Thiên thế giới nó là một cái Đại Thiên thế giới.
- Mà 10.000 cái Đại Thiên thế giới nó là một cái khu vực hay là cái địa bàn hoàng pháp của một Đức Phật.

Và nó có vô số cái địa bàn như vậy. Nam truyền bỏ ngõ chỗ này không nói rằng ở vô số những cái Phật sát khác hiện giờ có Phật hay không? Không nói. Chỉ nói rằng là ngay ở trong cái Phật sát này nè thì Đức Thích Ca Mâu Ni vừa viên tịch và để lại giáo pháp. Khi giáo pháp của ngài mất đi, mất có nghĩa là không còn ai biết tới thì sẽ trải qua một thời gian hơi lâu lâu, thì sẽ có Đức Thế Tôn gọi là Từ Thị tức là Di Lặc ra đời, đó.

Và khi Ngài ra đời Ngài hoàng pháp xong xuôi, Ngài ra đi thì trái đất này tự hủy và nó hình thành ra một cái trái đất khác, đấy. Và cái Thái Dương hệ này nó tự hủy nó kéo theo đó bao nhiêu thứ đi cùng với nó. Mặt trăng, mặt trời, nhật nguyệt, tinh tú, đương nhiên là chúng sinh, động vật rồi thực vật, khoáng vật đủ thứ chấy sạch không còn một thứ. Hôm nay chúng ta xài đồ chúng ta muốn nó bền, nó lâu, chứ thật ra là tất cả mọi thứ nó bền cỡ nào đi nữa thì sẽ có một ngày trong 100 ngàn

năm nữa, một ngày nào đó trong 100 ngàn năm nữa toàn bộ cái di sản nhân loại không còn lại một cái gì đó, người ta chỉ nghi ngờ lúc đó còn chăng là còn một ít những cái di vật mà nó làm bằng các chất liệu trơ như là vàng, chứ bạc cũng không còn. Vàng nguyên chất hoặc là titanium, titan hoặc là platin tức là bạch kim, platinum thì may ra những thứ đó còn, tức là nguyên cái nền văn minh của mình nó sẽ bị xóa sạch và không để lộ dấu vết trong vòng 100 ngàn năm nữa đó là con số tối đa, chứ thật ra trong đó có những cái 200 năm nữa là không còn, 600 năm nữa, 1000 năm nữa là không còn, nhưng mà trước mắt là mình thấy 100 năm là thế giới này gần như không còn gì, cái chùa Nguyên Không này chỉ cần 10 năm không có người lui tới, cỏ mà nó phủ lên thì không biết là cóc, liêu, chánh điện ngày xưa lúc đó sẽ ra sao đây? mọi thứ đó là vô ngã, vô thường tùy duyên mà sanh diệt nha.

Đó gọi là thế giới vĩ mô. Và sở dĩ tại sao tôi nhắc đến hai cái chiều kích thế giới. Tại sao? là vì muốn cho các vị hiểu một chuyện rất là quan trọng. Nó có một cái mối tương quan rất là lớn giữa cái thế giới vi mô và vĩ mô. Thế giới vi mô mình thấy nó li ti, li ti, con giun đất, con trùng, Nam bộ, Nam kỳ nó kêu là con trùng. Miền Bắc Kỳ nó kêu là con giun, nó chỉ có 7 cái thần kinh, tế bào thần kinh thôi. 7 thôi. Số 7 mà riêng con người mình, cái đầu của mình nó tới 100 tỷ. 1 tỷ là 9 số không mà thêm hai số không nữa 100 tỷ. Cho nên không có một cái bộ máy nào trên trái đất này nó phức tạp bằng cái đầu của mình hết, mà nó vui một chỗ là hồi để nó ra, nó khoảng 10 năm đầu nó không biết cái gì hết. Như con lợn vậy đó. Nhưng mà thêm 8 năm nữa là 18, 18 tuổi là nó lấy được cái bằng cấp ba là cái đầu nó bắt đầu làm việc dữ dội nếu đó là đứa có tài. Và năm 30 tuổi nó có thể xác định được tương lai và nó định hình được thế giới. Định hình được thế giới năm 30 tuổi, có nghĩa là nó mất có 30 năm là cái đầu của nó chỉ có 1 kg máy 2 kg mà nó làm được những cái việc mà không có một cái máy vi tính nào có thể chạy kịp. góm như vậy, mặc dù nó chạy bằng com đấy, nó chạy bằng com. Cho nên là chúng sinh và vũ trụ nó có hai góc nhìn đó là:

- Hiện tượng.
- Và bản thể.

Nó có hai cái quy mô đó là:

- Vi mô.
- Và vĩ mô.

Khi anh hiểu kỹ về cái vi mô tự nhiên anh hiểu cái vĩ mô. Cho nên vì sao Phật dạy mình tu Tứ Niệm Xứ là khi mình tu Tứ Niệm Xứ mình thấy rất là kỹ cái thế giới vi mô.

Ngài biết rằng cái gọi là con người, nếu ngồi yên lại, ngồi yên lại nhắm mắt không nhúc nhích, lắng tâm theo dõi sẽ thấy nguyên cái cục thịt này khổ nhiều, vui ít, ác nhiều thiện ít và chúng vận hành một cách rất là tùy duyên, vô ngã. Dầu ta biết hay không biết, ta muốn hay không muốn, hơi thở cứ vào đây, tự động nó ra, nó ra cạn nó lại đi vào. Kể cả lúc ta ngủ hơi thở vẫn tiếp diễn. Hành giả thấy rằng nếu mà thân tâm này là của mình, thì mình có thể dứt hẳn những cái âu lo, những sợ hãi, những hờn giận, những ghen tuông, những đố kỵ, những bủn xỉn, nhưng mà không. Chúng ta chỉ có thể tạo duyên tác động cho nó thôi, chứ chúng ta không thể can thiệp sâu được.

Như tôi đã nói rất là nhiều lần, nước muôn thuở là chúng ta không thể nào mà múc một ca nước là thổi bùa cái phù biến nó thành ra là một ca sữa, chuyện đó không có. Chúng ta không thể nào biếng một ca nước thành một cái cục đá xanh, một cái viên, một cái cục thủy tinh, chuyện đó không được. Nước là phải là nước thôi.

Nhưng mà chúng ta có thể làm được gì với nước đây? Đó là tuy mình không can thiệp vào bản chất của nước nhưng mà mình có thể làm cho nó bốc hơi, tạo điều kiện cho nó bốc hơi. Rồi cái gì nữa? Đào mương xẻ rãnh để dẫn nó vào cái chỗ mà mình muốn từ gào sông cho đến thùng thì mình đều có thể gọi là làm được cái chuyện dẫn nước, đưa nước vào chỗ không có nước, được, nhưng mà can thiệp vào bản chất của nước thì không được.

Thí dụ như trong thân xác của mình cái bản chất vô thường, bản chất bất toại, bản chất vô ngã mình không can thiệp được mà mình chỉ có thể tạo duyên cho nó thiện hơn, cho nó ác hơn, cho nó khổ hơn, cho nó sướng hơn thì chúng ta làm được, nhớ nha. Cho nên sáng nay đó, bắt đầu buổi học chiều, bắt đầu buổi học chiều, thì chúng ta phải có một cái nền trước học cái gì? bước ra khỏi lớp, các vị có người hỏi sáng nào ông giảng cái gì? các vị nói ờ Sư nói rằng mỗi người đều có vấn đề, mà vấn đề của người tu Phật mình đó là mù tịch về bản thân, mình phải hiểu rằng mình nè, chỉ

chính là cái phiên bản nhỏ của vũ trụ mệnh mông ngoài kia thôi. Hồi này tôi quên nói với các vị một chuyện.

- 1000 cái Thái Dương hệ Galaxi nó làm thành một cái Tiểu Thiên.

- 1000 cái Tiểu Thiên nó làm thành một cái Trung Thiên.

- Mà 1000 cái Trung Thiên nó làm một cái Đại Thiên.

- Mà 10.000 cái Đại Thiên là một cái khu vực hồng pháp của một Đức Phật.

Và ai là người đã phân định ra cái Trung Thiên, Đại Thiên đó? chính là chúng ta. Những cái đũa mà nó có điểm tương đồng nó mới dồn về một xã, quận, huyện, tỉnh, vùng, miền, khu vực, châu lục, bán cầu và cuối cùng là hành tinh. Rồi xa hơn nữa là cái Thái Dương hệ, tùy thuộc vào cái điểm đồng, dị của mình mà mình quản trị, họp mặt ở trong một góc nhỏ của hành tinh hay là một bán cầu của hành tinh hay là cùng chung một hành tinh, cùng chung một Thái Dương Hệ và xa hơn là cùng chung một Tiểu Thiên thế giới, một Trung Thiên thế giới và một Đại Thiên thế giới. Có hiểu tôi nói gì không? Có hiểu không?

Bằng tất cả tấm lòng đại bi, tôi thiết tha và nghiêm túc kêu gọi từng người trong nhóm này tự xét thấy không học được, bóc cái phone gọi người nhà tới rước. Việc làm đó nó có ba ý nghĩa vô cùng thiêng liêng và công đức vô lượng.

- Một nhường chỗ ăn ngủ và hít thở cho người học được.

- Hai, mình về nhà, mình sẽ an lạc hơn. Có thời giờ theo đuổi những pháp môn khác.

- Ba là đỡ làm chướng mắt cái ông đang ngồi giảng ở đây, ông nhìn mà ông bị đau mắt, cứu mạng ông. Đừng để ông bị lên máu vì cái u mê của mình. Đừng làm cho ông phải thêm bánh tét khi ông nhìn cái mặt mình ông nhớ tới đêm 30 và thềm tiếng pháo năm xưa, làm ơn công đức vô lượng.

Đứng dậy gọi phone, kêu người nhà tới rước em, em theo không nổi, ông dạy em cật chòi mà em thấy số em là ngủ chuồng, mình học mà để cho người ta mắng vô đầu mình như vậy đó mà nhăn răng ra cười.

OK, sáng nay hiểu mình học cái gì chưa? Đây mình phải biết mình học cái gì. Mình đang học về bản thân mình. Mà tôi nhắc lại, anh chỉ giải quyết được vấn đề khi anh thấy được vấn đề và anh thấy bao nhiêu, giải quyết được bấy nhiêu và ta không thể giải quyết vấn đề bằng cái não trạng, cái tâm trạng nào mà nó tạo ra vấn đề đó. Và nó rất là quan trọng. Và tôi đã một cách rất cẩn thận. Tôi chẻ nhỏ ra cái thế giới này nó gồm có vi mô và vĩ mô. Đây, và hai góc nhìn của thế giới đó là bản thể và hiện tượng. Đây, thì kể từ chiều nay mình mới đào vô cái gọi là thế giới bản thể, xong chưa? Và mình tu Tứ Niệm Xứ là gì? Là mình rơi vào hai cái góc độ đó. Rơi vào cái thế giới vi mô, coi cái thế giới này nó cái phần mà lắt nhắt của nó là gì. Mà khi anh soi kỹ, anh tâm tía nó kỹ, anh mới thấy rằng mình khổ là do mình vô minh. Mình khổ là do mình ngu thiệt, thiệt là ngu. Đây, là vì sao? là bởi vì khi mà chúng ta không thấy rõ nó, chúng ta bèn hiểu lầm. Quý vị hiểu không?

Có câu chuyện mà tôi rất là thích, đó là cái anh chàng đó, anh nhà quê mà anh thấy cái gương bán ngoài chợ, ảnh nhìn cái gương đó anh thích lắm. Ảnh nhìn thấy bố ảnh hồi trẻ ở trong, ảnh mừng lắm. Ảnh đem về ảnh giấu ngoài cái mái chòi, rồi thỉnh thoảng ảnh bắc cái thang ảnh leo lên ảnh coi rồi khóc sục sùi. Nhiều khi tâm sự chuyện nhà, con vợ nó cũng tò mò, nó không biết cái gì trên đó. Thì bữa đó ông chồng đi vắng, bà bắt cái thang bà leo lên, mà bà cũng chưa biết cái gương soi là cái gì. Bà mở ra, bà nói trời ơi con nhỏ nào xấu quá mà ngày nào ông cũng lên ông coi. Quý vị hiểu không? Mà cái câu chuyện đó nó sâu chỗ nào? Nó sâu ở cái chỗ là mình, nghe cho kỹ nè. Mình luôn quan sát vấn đề từ góc độ bản thân. Tức là cái trình độ và cái nền tảng tâm thức của mình tới đâu thì mình nhìn thế giới như vậy.

Cho nên có hai góc nhìn về thế giới.

- Một là thấy nó như nó là.

- Và hai là thấy nó như mình muốn.

Cái nào đúng, cái nào sai ta? Nhìn thấy nó như nó là hy vọng đúng. Còn mình nhìn thấy như mình muốn là chết rồi. Hiểu không? Hiểu?

Có nhiều người quý vị biết không? Tôi giảng mà tôi nhìn họ tôi thấy hãnh diện lắm. Tôi cảm giác tôi đang giảng cho đám ngoại quốc không. Các vị biết tôi về Việt Nam, tôi đi khoe biết bao nhiêu, tôi nói về Việt Nam tôi giảng cho khách quốc tế không, gồm có người Do Thái, người Nhật, người Đại Hàn không, bởi vì bằng chứng là tôi nói chuyện mà nó nhìn tôi, nó nhìn nó không hiểu tôi nói

cái gì? hỏi làm sao không hãnh diện được, và một cái chuyện hãnh diện nữa là nó không hiểu mà nó vẫn lết tới nó ngồi, nó nhìn mình có phải là nó bị... có phải người ngoại quốc không? cho nên tôi phải cúi đầu thâm tạ cái tâm lòng của bà con không hiểu cũng ráng tới góp phần chen lấn và dành dặt đồ ăn với những người học được. Nhưng mà nói vậy chứ đứng dậy gọi người nhà tới rước, tin tôi đi công đức vô lượng.

Có nhiều cách để tạo phước lắm.

- Cách một học và hành.

- Hai nhường chỗ cho người ta học và hành công đức vô lượng.

Các vị nghe kịp không? có cần tôi dịch qua tiếng Nhật không?

Cho nên sáng nay mình học cái chuyện gì? Anh muốn giải quyết vấn đề thì anh phải thấy nó là cái gì, anh thấy được bao nhiêu phần trăm.

Rồi cái này mới quan trọng nè. Chúng ta có ba cái cách quan sát thế giới như tôi vừa nói. Tức là thấy nó như nó là và thấy nó như mình muốn. Mà hồi nãy chính miệng bà con nói bà con không muốn nhìn cách hai phải không ta? Thấy nó theo cách mình muốn thì nó ẹ lắm. Nói thẳng ra mình mang thân người chứ còn cái tâm của mình nó là cái con chi chi. Chẳng lẽ mình dịch ra tiếng Miên nó nặng lắm. Cho nên là mình...thôi mình theo Phật đi, coi Phật nói gì về mình. Có nghĩa là gì?

Mình quay lại cách một là nhìn nó như nó là. Mà mà tự mình không có khả năng nhìn nó như nó là thì mình làm sao ta? Phải mượn cách nhìn của Phật. Mà mượn cách nhìn của Phật mình mượn kiểu nào? Học giáo lý. Học giáo lý là mình mượn cái tuệ nhãn, cái pháp nhãn, cái đạo nhãn, Phật nhãn của Phật. Mượn nguyên cái rõ nhãn của người ta để mà học đạo. Còn mình ở đây chỉ có da bò với cái long nhãn, mà cái long nhãn nó đốn sạch rồi, còn cái nhãn da bò làm sao mà học đạo được, quý vị hiểu không? Mình phải mượn cái Phật nhãn, đạo nhãn, pháp nhãn và tuệ nhãn của Phật để mình học đây. Và Phật dạy gì về thế giới này, banh cái lỗ tai ra nghe nè. Tùy vào cái căn cơ của cái người hữu duyên, nhớ.

- Phật lực thì vô biên.

- Mà Phật tâm thì vô lượng.

- Mà Phật trí là vô cùng.

- Ba cái vô này cộng lại không cứu được cái thằng vô duyên.

Thiếu duyên rồi, thiếu cái Phật chất, Phật duyên độ không nổi. Nếu mà nói Phật độ được thì hôm nay là cái đám của mình coi như là hào quang nó xẹt như hàn gió đá rồi. Chính vì Phật không độ được cái đám như mình, cho nên bữa nay mình còn lủ khủ ở đây. Đây, cho nên là nhớ cái này, đối với người hữu duyên thì Phật chỉ nhìn qua Phật biết. Phật nhìn cái lỗ mũi nó là Phật biết nó muốn nghĩ cái gì rồi.

Biết nó muốn cái gì đây, nghe cho kỹ. Có người Phật chỉ cho cái số nhà thôi tự động nó mua vé máy bay nó tìm tới. Có không ta? Tôi đang ví dụ thôi nha. Chứ đừng nói Đức Phật cho địa chỉ một tôi lăm đó nha.

- Có người Ngài chỉ cho cái code thôi, chỉ cho cái code, nói đây là cái passcode để con mở cái cái laptop là tự động nó mở cái laptop đó ra, rồi tự động nó tìm bao nhiêu thông tin, mua vé rồi book khách sạn, rồi ngủ đó bao nhiêu đêm mà khách sạn nào? giá bao nhiêu? rồi từ đó đi xe gì về tới cái căn nhà giải thoát. Ngài chỉ cho cái code để mở cái cái laptop thôi, ghê không, chỉ cho cái passcode thôi.

- Nhưng mà có đứa Ngài phải cho nó nguyên một cái email cộng với số phone (số phone dự phòng nữa), có nhiều đứa nó ngu, nó kêu một số không được, nó phải kêu tùm lum số. Đây.

- Rồi có đứa Ngài phải nắm tay Ngài dắt đi một quãng đường rừng.

- Có đứa Ngài chỉ nói kinh tuyến, tọa độ, kinh tuyến, vĩ tuyến tọa độ mấy? xong, tự động nó bằng kiến thức hình học tự nó đi. Hiểu không ta? Có hiểu không?

- Nhưng mà có đứa thì coi như là Ngài chỉ nói là con thấy ta ở đâu, con tìm ta ở đó. Ngài không cần phải nói nhiều nữa.

Như Ngài Xá Lợi Phất thì sao? Chỉ cần cái passcode thôi. Ngài A Nan chỉ cần cái passcode thôi, mở cái laptop tự đi, tự book phòng, tự lấy vé máy bay. Còn mình thì sao? Mình là dân ngồi xe lăn, mà bị vừa mù, vừa khùng. Mù là đã đui rồi, còn khùng nữa mà ngồi xe lăn. Cho nên là tôi nói không biết là bao nhiêu lần. Tôi mới nói hồi đêm. Đứa bé nào cũng vậy, sống trong bụng mẹ. Nó phải lệ

thuộc mẹ 100%, mẹ nuôi nó bằng cưỡng nhau. Mẹ ăn cái gì thì mẹ chuyển thẳng, ship hàng thẳng vô nhà nó luôn. Hiểu không ta? Đúng không? Nó không có nhai nuốt gì hết trơn. Nhưng mà khi mà ra khỏi bụng mẹ thì chuyện đầu tiên là cái gì? Đọc bản tuyên ngôn độc lập. Kể từ nay xác định chủ quyền biển đảo, vùng sâu, vùng xa, biên giới là mẹ là mẹ, mà con là con. Cắt cũng rún. Nhưng có điều cũng bị lệ thuộc ngoại bang ít lâu, bú đỡ ít 2 năm. Thì nó lệ thuộc ngoại bang nhờ viện trợ, bà mẹ viện trợ cho nó ít lâu nhưng mà nó đã có quốc kỳ, quốc ca rồi. Nó đã độc lập tự do rồi đó, nhưng mà chưa hạnh phúc lắm, thì nó phải lệ thuộc bố mẹ một thời gian rồi từ từ khi nó lớn rồi nó biết đi, biết chạy thì nó càng có khả năng sinh hoạt độc lập thì cái khả năng nó tự tại càng lớn hơn đúng không ta? Và sau cùng đến một ngày nó thương người dung hơn là thương mẹ. Có ngày đó không? Đừng có dối, trời ơi nguyên cái đám mà nó làm như nó thơ ngây vậy đó. Có sao không có, thương người dung hơn thương mẹ? Có hả? Đó, cái ngày đó nó đã bắt đầu trưởng thành, nó bắt đầu biết mơ đến những phương trời xa xứ lạ đây, và bắt đầu nó đã trở thành một cánh chim tung bay và mẹ ở sau lưng thỉnh thoảng nó coi mẹ là cái máy rút tiền.

Có, có nhiều em nó hèn lắm. Nhớ người dung, thương người dung nhưng quay về xin tiền người quen. Nhưng mà có nghĩa là càng lúc chúng ta càng có khả năng xa mẹ, cái khả năng bớt lệ thuộc. Ở đây cũng vậy, buổi đầu nhờ cậy đến chùa miếu, Tăng Ni, kinh sách, nhưng sẽ có một ngày tôi mong sau một chục lớp như thế này bà con tự cắt cưỡng rún. Liêng cái bình đi, không bú bình nữa. Có thể ăn cơm nghiền. Cơm nghiền, biết cơm nghiền không? Cái cơm mỗi lần nhắc tới tôi còn nổi da gà, nhai nhai nhai, tém tém nhét, nhai nhai, tém tém nhét, ón muốn chết luôn. Hồi xưa là mẹ, mẹ nhai nhai tém cho mình, bây giờ đứa khác, bạn gái nó tém cho mình, rồi, ngày xưa chúng ta chỉ xài home phone phải lệ thuộc dây. Bây giờ chúng ta xài wifi chúng ta xài cái điện thoại cầm tay đúng không? không dây. Tôi mong có một ngày các vị tu tập bằng cái pháp môn wifi, wireless. Các vị có thể đến với Phật chỉ bằng cái code, cái passcode thôi. Không có bị ràng rịch với Tăng Ni, chùa chiền. Nếu cần cầm ba lô lên và đi. Bao nhiêu lần tôi nói Phật tử, tôi mong các vị học giáo lý cho cứng để chi ta? Đúng, học để đi, có nghĩa là thiền viện nào mở lớp xét thấy OK nhào vô thiền kệ. Pháp thoại nào thấy OK nhào vô học kệ. Và khi không muốn thiền, không muốn học với ai thì bèn sách ba lô lên, kiếm chỗ nào mát, đẹp, dễ sống book cái phòng, ngồi thiền lúc đó sẽ gọi thăm tên tôi mà cảm ơn. Còn bây giờ cái đầu nó rỗng không như thế này đi đâu? biết cái gì mà thiền? Tôi đã nói không biết là bao nhiêu lần anh muốn ăn kiêng anh phải có một tí kiến thức.

Có hiểu tôi nói không? Tại sao anh được phép và không được phép? Không, nên và không nên ăn đậu bắp. Tại sao anh nên và không nên uống sữa lacto freeze? Tại sao nên và không nên anh ăn xoài chín? Tại sao nên mà không nên anh chỉ ăn xoài, ăn dứa, ăn chuối? Ăn chuối chín tới chứ không nên ăn chuối chín rục tại sao? Nên và không nên rất là nhiều thứ. Tại sao? Anh đừng có nói với tôi ăn kiêng là chuyện đơn giản rồi thì dốt đặc cũng ăn kiêng được. Sai, ăn kiêng là chuyện đơn giản, tập thể dục là chuyện đơn giản nhưng phải có tí kiến thức nền. Các vị có đồng ý với tôi chuyện này có những cái loại hình thể thao mà thăng Tèo tập được mà thăng tí nên tránh, có không? Bơi lội, leo núi, tập tạ phải không? Trượt ván, trượt tuyết. Đây, có những thứ, những cái kiểu loại hình thể thao mà người này được, người kia không được chứ đừng có tưởng thể thao là ra quơ, quơ, NO. Có nhiều đứa được khuyên nghị là nên tập tạ. Có nhiều đứa được dạy là nên đi xe đạp, có đứa nên tập bằng xà đơn. Biết xà đơn không? Nếu mà thấy buồn thì tập xà kép. Hai đứa tập chung chị ngã em nâng. Ok.

Có hiểu hả? Có nghĩa là chỉ riêng cái ăn kiêng và tập thể dục để giữ sức khỏe mà còn phải cần đến kiến thức thì nói chi cái tâm mình nó vô sắc, vô hình, vô tướng. Mà các vị đành lòng đi ngồi thiền mà nói rằng không cần học giáo lý vậy mà nó tin như sấm. Tại sao cái dân tộc gì nó thông minh dữ thần vậy hả? Cái nồi canh chua là cái thứ cụ thể điển hình sờ được, ném được, chạm được, ném được mà mình còn phải học mình mới nấu được. Mà trong khi các vị đi tin những cái vị mà lang băm mà nói là học thiền mà không cần...tu thiền mà không cần học, vậy mà có người tin giữ cái tâm rỗng rang các vị có nghe cái đó không? Rỗng rang khơi khơi ngồi cười cười vậy đó là coi như thiền mà vậy mà tin. Bởi vì sao? Vì nó đáp ứng được cái gì? Nó đáp ứng được cái gốc khuất tâm lý của người làm biếng học. Chứ tôi nói thiệt, nếu tôi không phải là Phật tử thì tôi cũng chống tuyệt đối cái chuyện không học mà dấn thân vào một lĩnh vực. Nếu mà tôi không biết, tôi không biết Phật, tôi

vẫn chống cái chuyện mà không học mà vẫn nghênh ngang đường hoàng tiến vào một lãnh vực mà bản thân mình mù tịt. Bên Phật pháp cũng vậy.

Tâm là vô tướng, vô hình mà làm sao mình ngồi thiền, mình làm việc với nó mà mình mù tịt về nó. Mặc dù tôi phải nói rõ, tôi phải nói rõ chuyện này. Học là học giáo lý nền, chúng ta hoàn toàn là học cái biết vay mượn, đúng. Nhưng mà buổi đầu anh phải xài kiến thức đó. Và tôi xin báo trước một chuyện. Khi chúng ta học, cái mà chúng ta học ấy, nó sẽ rất là khác so với cái lúc chúng ta trầm tư và cũng cái giáo lý đó vấn đề đó nhưng khi mình đặc đạo mình sẽ thấy khác đi. Cái đó tôi bảo đảm 100% không thể nào một cái tên học đạo mà nó thấy giống y chang như bậc Thánh chuyện đó không có. Nhưng làm ơn nhớ giùm cái con đường trên bản đồ và con đường mà thực tế giống hay khác? Nếu khác vậy mình giựt cha nó bản đồ nha. Hả? Nó khác mà giữ làm gì, hả? Cần phải không? Dầu chỉ nam hay chỉ nữ miễn là đi đường là phải xài bản đồ. Cái con đường trên cái GPS cái navigator ở trên cái màn hình nó đâu có giống đường ở ngoài. Con đường ở ngoài nó có quán nước, nó có nhà hàng, có cây xăng, rồi nó có hoa cỏ đúng không ta? Còn con đường mà ở trong cái máy chỉ đường nó xấu quắc hà, một là thẳng, hai ngoằn ngoèo chỉ vậy thôi, nhưng mà bỏ nó không được, hiểu hả? Thì những cái gì mà mình học về tâm và tâm sở, học về các sắc pháp, học về tâm về vật nói chung, học về vũ trụ thế giới nhân sinh, học về bản thân mình học nhiều khi thấy nó hơi kỳ kỳ, nhưng phải học nó rồi sẽ có một ngày anh sẽ không dùng tới nó nữa nhưng nó vẫn là cái nền tảng, nền tư duy, có hiểu không ta? Các vị ở đây các vị học xong cấp ba phải không? Các vị học ba cái mà lượng giác rồi đại số, hình học. Theo các vị đó, lúc là mà rời trường cấp ba đó những kiến thức đó mình có xài hết không? Nhưng mà nó có làm nền cho cái khả năng tư duy của mình không? Có không? Đó thấy chưa? Với ba cái kiến thức hình học, ba cái lượng giác xài cái gì? Nhưng mà không được. Cái tên mà nó có kiến thức đó nó đương suy nghĩ logic lắm, nó chặt chẽ lắm phải không ta? Còn mình nghe nó không xài cái khỏi học luôn, có hiểu không? hoặc nghe nói là cái học mình so với cái lúc mình đặc đạo nó khác vậy thôi khỏi học luôn, mà các vị thấy người ta học rồi người ta đẹp nó qua một bên, đừng chuyện người ta có cái người ta xài nó khác với người không có học phải không?

Vậy mà Phật tử Việt Nam rất nhiều người bị nhồi sọ, tuyên truyền, tẩy não là không cần học. Rồi nói học nhiều là sở tri chướng. Mà tới hồi không học thì nó có cái chướng nó còn nhiều hơn. Người ta chỉ có một chướng là sở tri chướng. Còn mình là cái gì? Một rừng chướng. Nghĩ sao vậy không biết? Cái chuyện mà ta nói sở tri chướng là ông thầy ông nhắc chùng. Ông nhắc cho mấy cái đũa mà nó ôm chặt vô cái nó học ý. Chứ không phải là ông chửi cái thằng học. Còn mình nghe mà tại cái bản chất mà bản chất làm biếng cho nên nghe mừng hùm, nghe nói khỏi học là mừng hùm hiểu không? Hoặc là thí dụ như nghe kỹ nè, trong nhà có mấy đũa con mà... các vị nghe nè, các vị, tôi dắt các vị rình từng phòng nè.

- Bà má bà tới cái thằng đầu tiên, bà nói, con coi bớt bớt học lại đi, ra ngoài chút đi, chứ mày cầm đầu mày học thế này...thì là mình nghe, mình rình ở ngoài phòng, mình nghe bà nói rõ ràng bà nói con bớt học lại, con đi chơi, con đi phơi nắng, con đá banh, con đi coi phim, con đi ăn cái gì đi má cho tiền, mày học kiểu này rồi mày có cái mạng để mà mày lấy cái bằng không? các vị nghe kỹ không ta?

- Rồi qua tới phòng thứ hai. Nghe bà nói, cũng bà, mình qua tới phòng thứ hai mình rình, mình nghe nè. Mày mà không học lớn lên mày chỉ có bán vé số thôi. Hiểu không? Ráng đi con. Phải có cái chữ vào trong đầu để cho bằng chị bằng em. Mình thấy cái câu của bà nói với thằng thứ hai với thằng thứ nhất nó khác phải không? Mà mình thì mình khoái thằng nào? Mình khoái thằng đầu tiên hơn. Bởi bà kêu nó đi chơi muốn ăn gì ăn má chịu tiền, mình thích, mình thích cái câu đầu tiên hơn. Thế là mình nói rằng là tôi chịu cái lời khuyên thứ một, thứ nhất hơn đúng không? Đầu tiên gọi là lời khuyên số một. Nhưng mà mình quên rằng cái câu đó dành cho ai chứ không phải cho mình. Bởi vì cái thằng kia nó là con mọt sách, nó ăn rồi nó trốn trong phòng nó xanh lè, xanh lét như rắn rắn lục đuôi đỏ vậy đó. Cho nên bà mẹ mới nói ra cái câu đó, có hiểu không ta? Đó. Còn mình thì mình lựa cái câu nào mà nó vừa vặn với cái đầu của mình bèn đi theo. Cái đó rất là sai nha. Mà bà con ngồi nghĩ kỹ lại coi, chỉ ăn kiếng thôi mà còn phải học, nói gì chuyện tu thiền Tứ Niệm Xứ mình biết gì? mà mình toàn là...tôi hỏi bà con chuyện nhẹ nè, một chuyện nhẹ thôi. Lễ ở Nguyên không rần rần, ai cũng ôm nhau tay bắt, mặt mừng hoan hỷ cái đó là tâm thiện hay là tâm bất thiện? Thấy

chưa? Lẽ, mình nghe cái chữ lẽ là mình đã bị gạt rồi. Lẽ rần rần, Tăng Ni Phật tử quy tụ đông đúc. Mọi người gặp nhau ôm siết, tay bắt mặt mừng. Nụ cười rạng rỡ, hoan hỷ, gió xuân đầy mặt là mình nghe, mình nghe được có mấy chữ: lẽ nè, rồi chư Tăng nè, Phật tử nè, hoan hỷ nè, rồi thiện, sai bét. 95% là tâm tham thọ hỷ. 95% chỉ có 5% là tâm thiện thọ hỷ thôi. Các vị không có tin thì mặc xác. Bởi vì các vị có chết tôi không có thương, thì trách nhiệm tôi ngồi tôi dạy, tôi nói sự thật cho nghe thôi. 95% là tâm xấu. Bởi vì sao? Ôm nhau nhưng mà trong bụng nó ganh tị tùm lum, phụ nữ nó nhìn nó coi bả xài cái nước hoa mùi gì? Tại sao cái áo của bà đẹp hơn áo mình, sao kỳ này bả trắng hơn mình ta, mà sao nay nhìn bả trẻ ra, biết tóc bả có nhuộm không? răng là răng bọc sứ là cái chắc nè, cái giỏ này mắc hơn cái giỏ mình nè, hiểu không? mà trên hình thức thì có ai nói cái chi tiết đó đâu, không, cứ gặp nhau ôm mà trời ơi nó tay ôm ở dưới nó muốn lụi kìa, cho nên là cứ nghe nói lẽ, nghe nói Tăng Ni, nghe nói hoan hỷ cộng mấy cái chữ lại bèn phán phước, sai bét, mà có học A Tỳ Đàm, có tu Tứ Niệm Xứ mới biết rằng mình như ở giới vậy đó. Mình khổ nhiều hơn sướng, ác nhiều hơn thiện. Có đúng vậy không? Phải, anh phải chịu thấy cái vấn đề của anh thì anh mới giải quyết được nó. Trong khi anh bị ung thư mà anh cứ tưởng anh là võ sĩ, là lực sĩ cứ tạ rồi làm sao mà anh chữa bệnh được. Anh phải ý thức được rằng bản thân anh đang có vấn đề. Anh thấy được bao nhiêu phần trăm vấn đề thì anh giải quyết được bấy nhiêu phần trăm vấn đề. Có hiểu không? Mà tôi phải nói như thế này. Tôi về tôi dạy cho bà con rất mệt và tôi cũng nói rằng mình dạy miễn phí mệt lắm. Mà nếu mà cả hai bên, một, ai cũng cố gắng nỗ lực, mình học trong tinh thần cầu đạo mà nếu mà mình thấy học không nổi tại sao mình về đây chi? Tôi nhìn trước mặt tôi ít nhất là 3/4 học không nổi. Nghe tò mò rồi tìm tới góp phần chen lầy. Cho nên đây là lý do vì sao tôi không có dạy trong nước. Tôi chỉ muốn dạy ở bên ngoài quốc, là bởi vì nó có lòng nó cầu học kinh hoàng lắm, nó mới dám bỏ tiền ra nó bay, muốn bay qua Thụy Sĩ dự cái khóa vậy không dưới 120 triệu, nó học có hai tuần thôi, 120 triệu. Còn Miền Điện thì trung bình tôi dạy từ 2 tháng, tháng rưỡi tới 2 tháng như kỳ rồi tôi dạy chỉ có 6 tuần thôi nhưng mà cái tiền bay, tiền bay và tiền bỏ túi không dưới 500, tại sao vậy? không phải tôi ác nhưng phải Như vậy, mình mới lọc bớt mấy cái người mà quờn, rảnh không biết đi đâu bèn chen vô. Trời ơi nhìn cái mặt thấy thèm bánh tét muốn chết luôn vậy. Đêm 30, xong chưa? Hiểu? rồi.

Thì chiều nay nè, chiều nay mình sẽ học tiếp theo là cái thế giới vi mô nó gồm có những gì? Nghe cho kỹ nè. Chiều nay tôi sẽ dạy rất nhanh, nhanh lắm luôn.

Tôi sẽ nhắc sơ cho vị biết lục căn là cái gì? 6 trần là cái gì? 5 Uẩn là cái gì? Thôi tôi nói nhanh đi, tôi nói nhanh để cho bà con yên tâm lỡ có đưa nó lăn đùng ra nó chết, nó cũng có cái bỏ túi. Nghe cho kỹ, toàn bộ vũ trụ này nó chỉ là...có nhiều cách phân tích. Toàn bộ vũ trụ này có nhiều cách phân tích nhưng mà có một cách rất là nổi tiếng, đó là tất cả chúng sanh và vũ trụ, nhật nguyệt, trăng sao, trong và ngoài chúng sanh gom gọn nó chỉ có 6 Căn và 6 Trần thôi.

Nghe cho kỹ nè. Nghe cho kỹ. Tôi không biết các vị học cái gì? với ai? Tôi chỉ biết rằng đến với lớp này quên sạch. Chỉ biết tôi trong thời gian 4 ngày thôi. Rồi, 6 căn là gì? Tức là 6 cái mình tạm gọi là 6 cái cơ quan nhận biết 6 trần gồm có mắt, tay, mũi, lưỡi. Thôi, đó là 6 cái cơ quan thấy, nghe, ngửi, nếm, sờ, chạm và tư duy. Đó là 6 căn.

Còn 6 trần là cái gì? 6 trần chính là bản thân mình. Bản thân mình nè và vô lượng chúng sanh khác. Nghe cho kỹ nè. 6 căn hồi nãy định nghĩa rồi phải không ta? Bây giờ 6 trần chính là...phải nhớ định nghĩa của tôi. 6 trần chính là mình nè cộng với tất cả những gì ngoài ra mình đều được gọi là 6 trần. Đúng hay sai?

- Ngón tay của tôi, tôi nhìn nó được không? Tôi ngửi nó được không? Như vậy nó có phải là 6 trần không? phải hả?

- Rồi tôi có thể nghĩ về một cảm giác, một tâm trạng của tôi nè trong ngày hôm qua được không?

- Hoặc là tôi đang biết rõ hiện giờ tôi đang ra sao, như vậy hiện giờ tôi có phải là 6 trần... một trong 6 trần của tôi không, phải hả?

Rồi như vậy thì 6 trần là những gì trong ta và ngoài ta, mà ngoài ta là cái gì? Ngoài ta là gồm những thứ chúng sanh và không phải chúng sanh, nghe cho kỹ, xong chưa? Hai cái câu tiếp theo mới ghi, quan trọng nè.

- Mỗi thứ trong đời có thể là một hay nhiều cái trần cảnh cho một chúng sanh. Mỗi thứ trong đời đó, nó có thể là một hay nhiều trần cảnh cho một chúng sanh. Đúng hay sai? (như một viên kẹo...như

một miếng bánh trắng, Bắc Kỳ kêu là bánh gì ta? Bánh đa, rồi như một miếng bánh trắng hay là bánh đa có thể là đối tượng của mắt, tai, mũi, lưỡi và xúc giác. Đúng hay sai, hả?

Mình nhìn cái miếng bánh trắng được không? Rồi nó có tạo ra âm thanh không ta? Ngửi được không? Ném, chạm, nhắm mắt lại nghĩ về nó được không? Như vậy miếng bánh trắng nó có thể là 6 trần của mình được hay không? Đó. Bây giờ hiểu chưa? rồi. Khi thương ghét ai thì càng ít cần càng tốt. Có hiểu không? Thương bằng mắt bằng tay. Đừng tác động vật lý, nuôi không kịp. Có hiểu tác động vật lý không? Có cần nói rõ không? Cảm ơn. Có nghĩa là khi mình thích ghét một cái gì đó thì càng ít giác quan thì cái khả năng dính mắc càng ít đi phải không cái đã? như tôi coi cái hình, tôi thấy Đà Lạt đẹp, tôi chỉ nhìn thôi nha. Tôi chỉ nhìn, rồi tôi nhắm mắt tôi tưởng tượng, nghe nói ngoài đó mát lạnh, mùa Sài Gòn đang hè mà nghe nói ngoài đó nó mát như là cái ngăn lạnh của tủ lạnh mình thích quá, như vậy thì chỉ có cái gì ta?

- Nhìn hình là cái gì? Mắt.

- Và người tưởng tượng là ý, là xong.

Nhưng mà nếu bây giờ mà tôi muốn thực tế mà tôi bỏ tiền ra tôi xông pha ra ngoài đó, các vị có phải thấy nó lớn chuyện không? mà đó mới là Đà Lạt.

Còn đối với người thì sao? Tôi nhìn các vị tôi thương, tôi mến là tôi nay tôi về tôi đã đủ phiền rồi, như cái bà mà vác cái quạt hồi nãy là tôi nay tôi mệt cho bà rồi đó, nhưng mà nếu các vị mà còn nhiều hơn cái quạt đó, các vị nghĩ cái khổ có phải nhiều hơn không? đúng không, tại sao không gặt? có nghĩa là tôi chỉ thấy bà đẹp, tôi nhìn cái tận tâm, tận tình với cái quạt là đã khùng rồi, bây giờ mình còn tác động vật lý nữa thì cái vị nghĩ... có hiểu không?

- Cho nên, 6 căn chỉ được gọi là 6 căn khi nó nhận biết 6 trần. Như ngón tay chỉ được gọi là thân căn (phương tiện sờ chạm) khi nó làm việc sờ chạm vật gì đó. Nếu không thì nó chỉ là ngón tay mà thôi. Trong mắt và lưỡi từ một tử thi cũng giống hết bao nhiêu miếng thịt khác trên cơ thể của xác chết. Có hiểu cái này không ta? Khi mà chết rồi đó, là khi cái đó nó không dùng được nữa đó thì sao? Thì nó không có được gọi là nhân thức, thiết thức nữa phải không? Hiểu cái này không? Cho nên bây giờ mới hiểu câu đó.

- Cái câu thứ nhất là gì ta? 6 trần chỉ là được gọi là 6 trần khi nó được nhận biết phải không? Và cái lý này khi mà tôi uống thì nó mới là đối tượng của vị giác. Tôi ngửi nó là đối tượng của khứu giác. Nhưng mà tôi uống nó mới là vị giác. Còn nếu bây giờ tôi nhắm mắt tôi nghĩ về nó thì nó là pháp trần hoặc là ý thức. Vậy hiểu chưa? Có nghĩa là cũng cái lý này mà nó tùy lúc nó... hoặc là bây giờ tôi quên mất nó, bây giờ tôi qua tôi nhìn người khác, nhìn vật khác thì lúc bây giờ đối với tôi, đối với tôi cái này ghi cho kỹ nè, đối với tôi lúc đó nó không có tồn tại. Cái câu này chắc bà con nghe này không hiểu. Khi ta không biết, không nghĩ gì về nó, thì đối với ta lúc đó nó không có tồn tại trên đời. Đúng hay sai? Nó chỉ có, nó chỉ tồn tại trong cái lòng của người nào mà nghĩ về nó thôi. Hiểu hả?

Hoặc bây giờ cái 4 Sư ngồi trước mặt tôi mà cái Sư mà ngồi bìa ngoài này nè, sư mặc áo vàng này, chỉ có thật ở đời khi tôi đang nhìn về Sư, tôi đang nghĩ về Sư. Chứ nếu bây giờ tôi nhìn qua người khác, tôi nghĩ về người khác thì trong lòng tôi lúc đó Sư không có tồn tại. Đúng hay sai? Bởi vì Sư lúc đó giống hết như là một vị Tỷ kheo cách tôi 2000 năm trước vậy, đúng không? Cho nên đó được gọi là ngũ uẩn giai không, có hiểu không? Tức là mọi thứ nó chỉ là cái gì đó khi hội đủ các điều kiện hiểu không ta? Cho các vị hai ví dụ nữa.

- Tiếng đàn nó nằm trong ngón tay hay là trong dây đàn hay thùng đàn? Phím đàn, trục đàn nằm ở đâu? Không có ở đâu. Không có. Tại sao lúc tôi đánh nó ra? Hiểu chưa?

- Rồi bây giờ cái hộp quạt mình để trong túi quần mình có bị phỏng không? Sao không được? Trong đó có lửa mà. Trong đó có lửa hay không? Chưa có lửa. Tại sao chưa? bao nhiêu lần tôi thấy cô thấp hương bằng cái hộp quạt, tại sao cô nói trong đó không có lửa? khi các duyên hội đủ bèn cháy quần, hiểu không? hiểu? Duyên chưa có, cứ nhét vào trong quần vô tư. Hiểu hả? Khi mà không có người chơi, mà tiếng đàn vẫn phát biết đó là ma chơi, mà chuyện đó có không? Có, chỉ có ma nó chơi thôi, chứ còn trên nguyên tắc tiếng đàn không có trong dây đàn, ngón tay, thùng đàn, phím đàn, trục đàn, không có. Có hiểu tôi nói không? Tức là cái gì đó nó chỉ là có thật khi nó hội đủ các duyên thôi.

Bây giờ hiểu chưa? Nhiều người nhìn họ, cái mặt, nhìn mặt nó hoang mang dữ lắm. Nó khó là khó

hiểu chỗ đó. Tức là nó chỉ có khi mà ta nghĩ về nó. Nhưng mà đó là tôi đang nói về mình nha. Chứ đối với người khác thì cái đó vẫn tồn tại hả? Rồi nhớ cái đó.

Chuyện nữa, cái đó nó là cảnh gì trong 6 cảnh là tùy thuộc vào cái chuyện mà ta biết nó bằng căn nào. Hiểu không? Hiểu hả? Ok. Tức là người mù khi mà họ cầm cái bánh tét thì họ biết nó bằng cái gì? bằng lỗ tai được không? Trờì ơi một rừng người hỏi người mù không biết. Rồi bằng mũi được không? Lưỡi, thân, ý, nhưng mà bằng mắt được không? Đó thấy chưa? Thấy chưa? Cho nên cũng cái vật đó, cái người đó nhưng mà tùy thuộc vào việc ta biết họ qua căn nào. Hiểu hả? Thì họ được gọi là trần nào trong 6 trần, xong chưa? Và 6 căn của ta cũng vậy, nó được gọi là căn nào là tùy thuộc vào việc nó biết trần gì?

Bây giờ tôi hỏi các vị nè. Tôi ăn cơm tôi cắn nhầm cái lưỡi. Cái đau đó nó thuộc về căn nào trong 6 căn? Tại sao không phải là thiệt? Bởi vì cái lưỡi là nó chỉ để nếm. Nghe kịp không? Cái gì mà nó ngoài cái nếm ra đó thì lúc giờ tôi đau là đau do thần kinh vị giác hay là do thần kinh xúc giác? Bây giờ hiểu chưa ta? Hiểu hả? Rồi bây giờ con mắt của tôi, quý vị lấy cái cái lưỡi kim tôi chọc, thôi tôi nói cái bà kia đi. Tôi lấy cây kim tôi chọc vô con mắt của bà, thì cái đó gọi là cái đau, bà có đau không? Cái đau đó là thần kinh thị giác hay là xúc giác? chắc không? Bây giờ hiểu chưa? Đó, phải rõ ràng.

Anh phải học như vậy để anh tu Tứ Niệm Xứ anh biết rằng thiệt thức đang làm việc, nhãn căn đang làm việc có hiểu không? Mình phải học để mà mình...các vị nào mà chống A Tỳ Đàm các vị nói biết nó làm chi? thì tôi nói OK tùy hi. Nhưng mà cái đũa biết nó đi tu thiền vẫn tốt hơn đũa mù tịt, nó biết cái gì đang xảy ra. Nó biết rõ cái này là thương nhớ hay là từ bi. Có phân biệt được cái thương nhớ và từ bi không? Cái tôi nghe nhiều người là họ bị gạt cái đó. Chính họ không biết, họ tưởng...nguyên rừng người tự nhiên tôi khoái cái bà số bốn này nè, rồi tôi về tôi nói sao tôi thương bà quá, thấy bà tu, người trẻ người, đẹp người, đẹp mà tôi quý quá hay quá hay, nếu mà nói đó là lòng từ bi tại sao tôi không từ luôn mấy cái bà ké bên, có hiểu tôi nói không? có hiểu không? nếu nói là từ bi thì đũa nào tôi cũng từ hết, xong chưa? cái này mới quan trọng nè, nếu đúng là từ bi. Bà đi đâu? với ai? làm gì? lúc nào? tôi không quan trọng, tôi chỉ mong là bà luôn an lạc thôi. Có hiểu tôi nói không? Đi đâu, với ai, làm gì, lúc nào? không quan trọng, miễn là you an lạc là được. Còn đấng này tôi từ bi với bà mà tôi nghe nói bà đi với ông thầy khác là bắt đầu tôi nổi điên lên. Cái đó là Tâm Từ hay là ái? thấy chưa? Cái gì mà nó làm cho mình thấy nặng nề là ái trong cái dính mắc, trong khi đó nếu mà đúng là Tâm Từ nó chỉ làm cho mình thấy mát mẻ nhẹ nhàng thôi.

Bây giờ mình ra đường mình nhìn thấy một đũa bé nó nghèo mình cho nó tiền, thương quá thương cho nó xong mình về mình trùm mền mình ngủ thoải mái. Đó là Từ. Còn đấng này nếu mà đũa bé đó là cái gì của mình thì sao ta? Mình làm sư cô trước khi đi tu mình có con, hiểu không? Rồi trước khi đi tu mình có con, rồi bữa đó mình đi bát mình gặp đũa bé bên lề đường nó nằm thoi thóp mà mình biết đũa là con của mình, rồi cái mình chia nó miếng ăn rồi mình về chùa mình nằm, mình trùm mền mình ngủ được không? xài chữ suy tư, dốt mà khoái xài sang, nhớ con. Trờì ơi sao ngộ, hể dốt là thích xài cái chữ thấy ghê lắm, bây giờ hiểu chưa? Như vậy thì, như vậy mình phải học giáo lý để mình biết hiện giờ mình đang Ái hay Từ có cần không? cần chứ.

Hoặc nhiều người họ gạt tôi thế này, con nói thật với Sư đó, con thì duyên mà, Sư biết chữ duyên mà, con quý cái vị đó lắm. Có duyên vị đó giảng con hiểu mà trờì ơi cái con Cúc, con Lan đó, cứ lượn qua, lượn lại con thấy, con thấy nó là con Ma Đăng Già, là con quý phá đàn nhà trai, con phải chống đối nó bởi vì con phải bảo vệ thầy, con giữ giới giùm thầy, con giữ phạm hạnh cho thầy, các vị có tin không? bà đang giữ thầy hay bà đang giữ cái gì? bà đang ghen, vậy mà cũng tin nó mới hay vậy đó, tôi khoái các vị cái chỗ nhẹ dạ cả tin, thấy mặt khờ khờ mà rất ngu. Bây giờ hiểu chưa? Phải học A Tỳ Đàm để thấy rằng có những cái đường tơ kẻ tóc mà mình bấy lâu nay mình không có thấy. Mình có phân biệt được cái hào sảng và cái phung phí không, hả?

- Chuyện đáng xài, xài không tiếc thì gọi là hào sảng.

- Chuyện không đáng xài mà vẫn nhắm mắt quăng tiền một cục đó là hoang phí.

Có phân biệt được cái tiết kiệm và cái bủn xỉn không?

- Chuyện cần xài thì xài, không đáng xài thì không xài. Đó gọi là tiết kiệm.

- Còn bủn xỉn là chuyện đáng xài cũng không dám xài. Đó gọi là bủn xỉn. Hiểu không?

Khác hay giống? Đó, như vậy là Từ nè, Bi nè, rồi Ái nè khác nhau nè, rồi cái hào sảng và cái hoang phí nè, cái tiết kiệm và cái bủn xỉn nó khác nhau nè. Phải biết cái đó. Nhiều lắm quý vị. Còn nhiều nhiều lắm.

Và có nhiều người họ không học A Tỳ Đàm họ cũng không hề biết rằng cái tánh đa nghi khác, tánh cẩn thận nó khác. Khác hay giống? Hai cái khác nhau. Cẩn thận nó khác mà đa nghi nó khác. Mà không học thì nhiều khi mình cứ lập lờ, lập lờ mình cứ tưởng là mình tu mà, mình tu mà, mà thật ra là không có tu.

Mình phải nói thêm chữ chưa. Mình chưa tu mà thì đúng là mình tu mà nha.

Thì chiều nay, sáng này tôi nói giới thiệu với các vị nghe cái bản thân vấn đề của chúng ta là gì? là chúng ta mù tịt không biết rằng mình thật ra được chế tác, được cấu tạo, được hình thành bởi cái gì, thì sáng nay tôi cho các vị biết rằng Đức Phật Ngài có nhiều cách để Ngài phân tích về cái cục này nè mà trong đây nói cái cách phân tích đầu tiên là 6 căn và 6 trần.

Vô lượng vũ trụ và tất cả chúng sinh nó chỉ nằm gọn trong con số 12 đó thôi, đúng hay sai? sao không dám gặt đầu? có cái gì mà trong trời đất này nó nằm ngoài 6 trần không? như mặt trời nó là trần nào? mình thấy được không? rồi mình ban đêm mình nghĩ về nó được không? Như vậy thì mặt trời nó xa thiệt nhưng nó có là trong 6 trần không? Đó.

Một người đã chết mình có thể nghĩ về họ được không? Như vậy thì có cái gì mà nó nằm ngoài 6 trần không? Phải không ta? Nghĩ kỹ lại coi, đã nói cái gì gạch dưới something đã nói cái gì thì bắt buộc nó phải là một trong 6 trần, bà kia không hiểu mới hay, tôi hay xúi người ta học không hiểu thì uống thuốc ngủ đúng rồi, mình nguyện chuyên kiếp, kiếp sau nó khá hơn mà nói không có nghe, tôi chờ hoài chưa thấy cái đám nào hết, mà tôi nói tại sao bao nhiêu người chết mà mấy đứa đó nó không chịu chết, hiểu không? sáng nay tôi chỉ cho bà con học về 6 trần, đúng ra nếu chúng ta có thời gian nhiều, chúng ta biết rằng 6 trần nó là một cái bài học giáo lý rất là quan trọng. 6 trần và 6 căn tại sao? nghe cho kỹ nè. Tùy thuộc vào cái tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý mà trong đời sống thường nhật chúng ta sống nhiều với căn nào trong 6 căn hiểu không? Sống nhiều với trần nào trong 6 trần, chúng ta thích nghe hay là thích nhìn? Khoan, trong cái đám mà thích nhìn đó chúng ta thuộc vào cái nhóm nào? Thích nhìn là thích đi du lịch hay là thích trồng hoa, thích mặc đồ đẹp. Hiểu không ta? Nó kinh khủng, chỉ riêng cái chuyện mà căn cơ của mình nó...cái chuyện đầu tiên là vũ trụ và chúng sanh nó được cấu tạo bởi con số 12. Đúng rồi.

Nhưng tùy thuộc vào cái căn cơ trình độ của mình mà mình sống nhiều với cái trần nào trong 6 trần và tùy thuộc vào anh sống nhiều với cái gì? cộng với phước báo, cộng với tội lỗi, anh sẽ đi về cái chỗ tương ứng. Có hiểu chữ tương ứng không? Tôi nói chuyện riết mệt, tôi hay hỏi hiểu không? Hiểu không? Ổn thiệt chứ.

Đây là lớp cuối cùng ở Việt Nam, là tùy thuộc vào việc ta thích cái gì, ta ghét cái gì. Rồi cộng với cái gì nữa? Phước hay tội?

- Thích ăn ngon mà tội lỗi nhiều nó sẽ đi về một cảnh giới khác.
- Thích ăn ngon mà phước báo nhiều nó đi về cảnh giới khác.
- Thích mặc đẹp mà phước báo nhiều nó đi về cảnh giới khác.
- Mà thích mặc đẹp mà tội lỗi nhiều thì đi về cảnh giới khác.

Mình biết rõ mỗi phút đồng hồ trôi qua mình nghĩ nhiều về cái gì, biết rõ nha, biết rõ mà không học giáo lý thì không để ý cái chuyện này phải không? Nếu mà không có lớp học sáng nay thì các vị không có để ý là mình mỗi phút trôi qua mình thích cái gì? Tôi nhìn muốn lập trang trại quá. Nhiều đây mà thêm mỗi người hai chân nữa là có sữa uống tha hồ. Thêm hai chân nữa là uống sữa với phô mai tha hồ. Xong chưa, có hiểu tôi nói gì không?

Cho nên tùy thuộc vào việc ta thích cái gì, ghét cái gì rồi cộng thêm phước và tội mà mình phước tội cái nào nhiều? Tội nhiều phải không? Rồi thứ hai trong mỗi phút trôi qua mình có đặc biệt chú ý đến cái chuyện gì để thích và ghét hay không? Có không? Thì như vậy cái thích và ghét đó nó cộng với cái phước và tội là nó đưa mình đi về đâu mình đoán ra được không? Đó thấy chưa, phải học giáo lý mình mới thấy ra ô thì ra từng phút trôi qua là tôi đang kín đáo xây dựng một cái chôn vè, đó phải gọi là thần thông không? Đó chính một loại thần thông. Chỉ có mấy phút mà có thần thông thì tại sao không học? Nhìn cái bà đầu tiên ngán quá. Mong đừng bao giờ gặp bà nữa. Bây giờ mấy giờ rồi? Chúc các vị ngon miệng.